

ที่ ศธ ๐๔๓๑๘/ว๒๒๙๘

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

พระนครศรีอยุธยา

โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย ๕๓ หมู่ ๒

ถนนป่าไธน์ พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการแข่งขันโครงการรักษ์ภาษาไทย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการและเกณฑ์การแข่งขัน

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการแข่งขันทักษะภาษาไทย โครงการรักษ์ภาษาไทย เนื่องในสัปดาห์วันภาษาไทยแห่งชาติ ปี ๒๕๖๖ ประกอบด้วย ๕ กิจกรรม คือ การคัดลายมือ , การเขียนเรียงความ , การแต่งคำประพันธ์ , การอ่านจับใจความสำคัญ และกิจกรรมรอบรู้วรรณคดี

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จึงขอให้โรงเรียนดำเนินการดังนี้

๑.ขอเชิญหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนในสังกัด เข้าร่วมประชุมพร้อมกันผ่านระบบออนไลน์ในวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ น. ช่องทางการเข้าร่วมประชุมจะดำเนินการส่งผ่านกลุ่มไลน์ “ภาษาไทยอ่านเขียนสพม.อย”

๒.ขอเชิญโรงเรียนในสังกัดส่งนักเรียนที่มีความสามารถและทักษะทางด้านภาษาไทยเข้าร่วมการแข่งขันในโครงการดังกล่าว ในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๖ ณ ศูนย์พัฒนาวิชาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบางปะหัน ตั้งแต่เวลา ๘.๐๐ น. เป็นต้นไป รายละเอียดรายการและเกณฑ์การแข่งขัน ดังเอกสารที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบัญชา ปลื้มอารมย์)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

-ทราบ
-แจ้งหัวหน้ากลุ่มสาระ
ภาษาไทยเพื่อทราบและ
ดำเนินการตามข้อ ๑-๒

พ.อ. ปิยะยุทธ ภิรมย์

มอบ ☒ บริหารวิชาการ

☐ บริหารงานบุคคล

☐ บริหารงบประมาณ

☐ บริหารทั่วไป

☐ สำนักงานผู้อำนวยการ

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

โทร. ๐ ๓๕๘๘ ๑๒๒๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : spm@spmay.go.th

๒๐ มิ.ย. ๒๕๖๖

๑๓ มิ.ย. ๒๕๖๖

๒๐ มิ.ย. ๖๖

โครงการรักษภาษาไทย เนื่องในสัปดาห์วันภาษาไทยแห่งชาติ ปี ๒๕๖๖

หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้น้อมนำพระราชกระแสรับสั่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการสืบสาน พระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยเฉพาะการสร้างตระหนักรู้ถึง ความสำคัญและคุณค่าของภาษาไทย ดังที่ปรากฏในพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงอภิปรายเรื่อง "ปัญหาการใช้คำไทย" ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมทางวิชาการของ ชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ในตอนหนึ่งว่า

...เรามีโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้
ปัญหาเฉพาะในด้านรักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์
ในทางออกเสียง คือ ให้ออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์
ในวิธีใช้ หมายความว่า วิธีใช้คำมาประกอบประโยค นับเป็นปัญหาที่สำคัญ
ปัญหาที่สาม คือ ความร่ำรวยในคำของภาษาไทย ซึ่งพวกเรานี้กว่าไม่ร่ำรวยพอ
จึงต้องมีการบัญญัติศัพท์ใหม่มาใช้... ภาษาไทยนั้น เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ
ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือ เป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็น
อย่างหนึ่ง เป็นสิ่งสวยงามอย่างหนึ่ง เช่น ในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็น
ต้องรักษาไว้ให้ดี

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดให้มีการจัดแข่งขันทักษะภาษาไทย ในโครงการรักษภาษาไทย เนื่องในสัปดาห์วันภาษาไทยแห่งชาติ ปี ๒๕๖๖ เพื่อสืบสานพระราชปณิธานและน้อมนำ พระราชกระแสรับสั่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะร่วมมือ ร่วมใจกัน ทำนุบำรุงส่งเสริมอนุรักษ์ภาษาไทย รวมทั้งพัฒนาส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาไทย ของผู้เรียน นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านภาษาไทยของผู้เรียน
๒. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะร่วมมือร่วมใจกันทำนุบำรุงส่งเสริมอนุรักษ์ ภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ
๓. เพื่อเผยแพร่ผลงานและกิจกรรมด้านภาษาไทย เนื่องในสัปดาห์วันภาษาไทยแห่งชาติ ปี ๒๕๖๖

เป้าหมาย

นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ๑๘๓ เขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา จำนวน ๖๒ เขต และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๑๖ กองกำกับการ จำนวน ๒๒๒ โรง

วิธีดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอเชิญชวนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและกองบัญชาการ ตำรวจตระเวนชายแดนร่วมกิจกรรมการแข่งขันทักษะภาษาไทย โครงการรักษภาษาไทย เนื่องในสัปดาห์วันภาษาไทย แห่งชาติ ปี ๒๕๖๖ ประกอบด้วย ๕ กิจกรรม คือ การคัดลายมือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖, การเขียนเรียงความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖, การแต่งคำประพันธ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖, การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ และรอบรู้วรรณคดี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๑. หน่วยงานที่ประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรม ขอให้กรอรายละเอียดเพื่อรับเอกสารการแข่งขัน โดยสแกนรหัสคิวอาร์ (QR Code) ท้ายหนังสือประชาสัมพันธ์โครงการ

๒. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะส่งข้อสอบให้กับหน่วยงานที่แจ้งความประสงค์เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๒ ชุด ภายในวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖ ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน จัดการแข่งขันโดยใช้ข้อสอบ ชุดที่ ๑ คัดเลือกผู้ชนะเลิศ จำนวน ๑ คน โดยให้ผู้ชนะเลิศทำข้อสอบ ชุดที่ ๒ และส่งกลับมายังสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา อาคาร สพฐ. ๓ ชั้น ๕ เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงทะเบียนไปรษณีย์ด่วนพิเศษ โดยยึดตราประทับไปรษณีย์เป็นสำคัญ ทั้งนี้ ผลงานที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน จัดส่งต้องมีคำรับรองจากครูประจำชั้นหรือครูผู้ฝึกสอน และระบุ ชื่อ-นามสกุล ของนักเรียน ที่อยู่สถานศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวกให้ชัดเจน (ระบุด้านหลังผลงาน) โดยใช้งบประมาณจากต้นสังกัด

๓. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตัดสินผลงานเพื่อคัดเลือก จำนวน ๓ ผลงาน เข้าสู่การแข่งขันระดับประเทศ ประกาศผลการแข่งขัน มอบโล่และเกียรติบัตรให้แก่ผู้ชนะการแข่งขัน ในระหว่างวันที่ ๒๑-๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ โรงแรมเอเชียแอร์พอร์ท จังหวัดปทุมธานี ผู้เข้าร่วมแต่ละกิจกรรมประกอบด้วย นักเรียน ๑ คน และครู ๑ คน

งบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

๑. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของคณะกรรมการ คณะทำงาน นักเรียน และครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. ค่าที่พักและค่าอาหารของผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน (คณะกรรมการ คณะทำงาน นักเรียนและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนและครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน ได้รับการส่งเสริมพัฒนาทักษะความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ มีประสิทธิภาพดีขึ้น

กิจกรรมการแข่งขัน

รายการแข่งขัน	ขั้น ป. ๑-๓		ขั้น ป. ๔-๖		ขั้น ม. ๑-๓			ขั้น ม. ๔-๖			ประเภท
	สพป.	ตชด.	สพป.	ตชด.	สพป.	สพม.	ตชด.	สพป.	สพม.	ตชด.	
๑. การคัดลายมือ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	บุคคล(เดี่ยว)
๒. การเขียนเรียงความ			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	บุคคล(เดี่ยว)
๓. การแต่งคำประพันธ์											
- กลอนสี่ จำนวน ๔ บท			✓	✓							บุคคล(เดี่ยว)
- กลอนสุภาพ จำนวน ๔ บท					✓	✓	✓				บุคคล(เดี่ยว)
- อินทริวิเชียรฉันท จำนวน ๔ บท								✓	✓	✓	บุคคล(เดี่ยว)
๔. การอ่านจับใจความสำคัญ					✓	✓	✓				บุคคล(เดี่ยว)
๕. รอบรู้วรรณคดี								✓	✓	✓	บุคคล(เดี่ยว)

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ	ประเภท	รายละเอียด	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
ประเภทการแข่งขัน การคัดลายมือ				
ป.๑ - ป.๓ ป.๔ - ป.๖ ม.๑ - ม.๓ ม.๔ - ม.๖	บุคคล (เดี่ยว)	การดำเนินการแข่งขัน ๑. คัดลายมือตามบทอ่านที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนดให้ ๒. คัดลายมือด้วยตัวบรรจง ดังนี้ ๒.๑ ชั้น ป.๑ - ๓ ความยาว ๑๐ - ๑๕ บรรทัด ให้คัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด เว้นบรรทัด โดยใช้ดินสอดำ ๒.๒ ชั้น ป.๔ - ๖ ความยาว ๑๕ - ๒๐ บรรทัด ๒.๓ ชั้น ม.๑ - ๓ ความยาว ๒๐ - ๒๕ บรรทัด ๒.๔ ชั้น ม.๔ - ๖ ความยาว ๒๐ - ๒๕ บรรทัด ให้คัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ไม่เว้นบรรทัด โดยใช้ปากกาดำหรือน้ำเงิน ๓. คัดลายมือในกระดาษที่ สพฐ. กำหนดให้ ๔. ใช้เวลาในการแข่งขัน ๑ ชั่วโมง	เกณฑ์การให้คะแนน ๑. ใช้ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ (๕๐ คะแนน) ๒. ถูกต้องตามอักขรวิธี (๒๕ คะแนน) ๓. อ่านง่าย เป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย (๒๕ คะแนน) กรรมการจะไม่พิจารณาผลงานในกรณี ดังนี้ ๑. ความยาวไม่เป็นตามที่กำหนด ๒) ไม่เขียนตัวบรรจง ขนาดตามที่กำหนด	

ระดับ	ประเภท	รายละเอียด	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
ประเภทการแข่งขัน การเขียนเรียงความ				
ป.๔ - ป.๖ ม.๑ - ม.๓ ม.๔ - ม.๖	บุคคล (เดี่ยว)	การดำเนินการแข่งขัน ๑. เขียนเรียงความตามประเด็นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนดให้ ๒. เขียนด้วยลายมือ ตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ไม่เว้นบรรทัด โดยใช้ปากกาดำหรือน้ำเงิน ๒.๑ ชั้น ป.๔-๖ เขียนความยาว ๑๕ - ๒๐ บรรทัด ๒.๒ ชั้น ม.๑-๓ เขียนความยาว ๒๐ - ๒๕ บรรทัด ๒.๓ ชั้น ม.๔-๖ เขียนความยาว ๒๕ - ๓๐ บรรทัด ๓. เขียนในกระดาษที่ สพฐ. กำหนดให้ ๔. ใช้เวลาในการแข่งขัน ๑ ชั่วโมง	เกณฑ์การให้คะแนน ๑. การตั้งชื่อเรื่อง (๕ คะแนน) - ชื่อเรื่องสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด - ชื่อเรื่องสัมพันธ์กับเนื้อหาที่เขียน - ชื่อเรื่องมีความน่าสนใจแปลกใหม่ - ตั้งชื่อเรื่องอย่างสร้างสรรค์ ไม่ขัดต่อหลักศีลธรรมจรรยา - ตั้งชื่อเรื่องได้กระชับ เข้าใจง่าย ๒. การเขียนส่วนนำ (๑๐ คะแนน) - ส่วนนำมีเนื้อหาชี้ให้เห็นความสำคัญหรือปูพื้นฐานความเข้าใจให้แก่ผู้อ่าน - ส่วนนำสามารถกระตุ้นและดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ - เนื้อหาในส่วนนำต้องไม่ซ้ำกับส่วนสรุป - ปรากฏเทคนิคที่น่าสนใจในการเขียนส่วนนำ เช่น นำด้วยคำถาม นำด้วยสุภาษิตหรือบทร้อยกรอง นำด้วยความเป็นมาของเรื่อง นำด้วยจุดประสงค์ของการเขียน ฯลฯ - ความยาวของส่วนนำคิดเป็นประมาณร้อยละ ๒๐ ของเรียงความ	

ระดับ	ประเภท	รายละเอียด	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
ประเภทการแข่งขัน การเขียนเรียงความ				
ป.๔ - ป.๖ ม.๑ - ม.๓ ม.๔ - ม.๖	บุคคล (เดี่ยว)		๓. การเขียนเนื้อเรื่อง (๔๐ คะแนน) - ลำดับข้อความและความคิดต่อเนื่องสอดคล้องกัน - แสดงเหตุและผลอย่างสมเหตุสมผล - ปรากฏใจความสำคัญ ๑ ใจความในแต่ละย่อหน้า - เนื้อหาที่น่าสนใจเป็นข้อเท็จจริงถูกต้อง - ยกตัวอย่างและอ้างอิงประกอบโดยใช้สำนวนโวหาร สุภาพ คำคม ตัวเลข สถิติ บุคคล ทฤษฎี หลักปรัชญา ฯลฯ ได้อย่างเหมาะสม - ความยาวของเนื้อเรื่องประมาณร้อยละ ๖๐ ของเรียงความ ๔. การเขียนส่วนสรุป (๑๐ คะแนน) - ส่วนสรุปมีเนื้อหาสัมพันธ์กับเนื้อหาส่วนอื่น ๆ - ส่วนสรุปมีเนื้อหา กล่าวปิด ไม่ปรากฏรายละเอียดที่ซ้ำกับเนื้อเรื่อง - ส่วนสรุปไม่เสนอประเด็นใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้อง - ปรากฏเทคนิคที่น่าสนใจในการเขียนส่วนสรุป เช่น เขียนสาระสำคัญทั้งหมด เน้นย้ำประเด็นหลัก ตั้งคำถามให้ผู้อ่านถกคิด เสนอข้อคิดหรือคติเตือนใจ เสนอคำคมหรือบทหรือกรอง ฯลฯ - ความยาวของส่วนสรุปประมาณร้อยละ ๒๐ ของเรียงความ ๕. การใช้ภาษา (๒๐ คะแนน) - ใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย - ใช้ระดับภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมแก่บุคคลและสถานการณ์ - ร้อยเรียงประโยคได้สละสลวย - ใช้ภาษาที่มีวรรณศิลป์ - ใช้คำเชื่อมข้อความและย่อหน้าได้ถูกต้อง - ไม่ปรากฏสำนวนภาษาต่างประเทศ - ไม่ปรากฏการใช้คำฟุ่มเฟือย - ใช้ภาษาได้กระชับ อ่านเข้าใจง่าย ๖. การเขียนถูกต้องตามอักขรวิธี (๑๐ คะแนน) - เขียนได้ถูกต้องตามระเบียบของภาษาไทย - สะกดคำได้ถูกต้องทุกคำ - เว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง - ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง - ไม่พบการฉีกคำและการตัดคำ ๗. อ่านง่าย เป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย (๕ คะแนน)	

ระดับ	ประเภท	รายละเอียด	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
ประเภทการแข่งขัน การแต่งคำประพันธ์				
ป.๔ - ป.๖ ม.๑ - ม.๓ ม.๔ - ม.๖	บุคคล (เดี่ยว)	การดำเนินการแข่งขัน ๑. แต่งคำประพันธ์ตามประเด็น และจำนวนบทที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้ ๑.๑ ชั้น ป.๔ - ป.๖ แต่งกลอนสี่ จำนวน ๔ บท ๑.๒ ชั้น ม.๑ - ม.๓ แต่งกลอนสุภาพ จำนวน ๔ บท (กลอนแปด) ๑.๓ ชั้น ม.๔ - ม.๖ แต่งอินทรีเขียรฉันท จำนวน ๔ บท ๒. เขียนด้วยลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด ไม่เว้นบรรทัด โดยใช้ปากกาดำหรือน้ำเงิน ๓. เขียนในกระดาษที่ สพฐ. กำหนดให้ ๔. ใช้เวลาในการแข่งขัน ๑ ชั่วโมง	เกณฑ์การให้คะแนน ๑. ฉันทลักษณ์และอักขรวิธี (๒๐ คะแนน) - เขียนตัวสะกดการันต์ผิด หักคำละ ๑ คะแนน - มีสัมผัสซ้ำ หักตำแหน่งละ ๒ คะแนน ๒. ความคิดและเนื้อหา (๔๐ คะแนน) - ตรงประเด็น หมายความว่า นักเรียนจะต้องใช้หัวข้อที่กำหนดให้เป็นแกนเรื่อง - เสนอแนวคิดสร้างสรรค์ หมายความว่า เนื้อหาที่นักเรียนเสนอนั้นให้แง่คิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน เช่น แง่คิดในการดำรงชีวิต การเข้าใจสังคม การปฏิบัติให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม - เสนอแนวคิดแปลกใหม่ หมายความว่า แนวความคิดที่เสนอในเนื้อหาไม่เป็นที่กล่าวถึงโดยปกติ เป็นแนวความคิดที่มีเหตุผลและอยู่ในขอบเขตของหัวข้อ ๓. กวีโวหาร (๔๐ คะแนน) - เลือกใช้คำเหมาะสมแก่เนื้อหาและบริบท - เล่นสัมผัสอักษร เล่นคำ ไพเราะ สละสลวย และราบรื่น ช่วยให้คำประพันธ์ไพเราะยิ่งขึ้น - ใช้โวหารต่าง ๆ ส่งเสริมเนื้อหาให้มีความหมายลึกซึ้ง ก็นใจ เช่น ใช้อุปมา ใช้บุคคลวัต เป็นต้น * บทร้อยกรองที่ผิดฉันทลักษณ์ต่อไปนี้ กรรมการจะไม่นำไปตรวจให้คะแนน กลอนสี่ ๑) ไม่มีสัมผัสระหว่างวรรค ๒) ไม่มีสัมผัสระหว่างบท ๓) ใช้สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระเสียงยาวเป็นสัมผัสบังคับ (เช่น ใช้ “ใจ” สัมผัส กับ “กาย”) ๔) แต่งไม่ครบตามจำนวนบทที่กำหนด กลอนสุภาพ ๑) ไม่มีสัมผัสระหว่างวรรค ๒) ไม่มีสัมผัสระหว่างบท ๓) ใช้เสียงท้ายวรรคผิด (ท้ายวรรคที่หนึ่งใช้ได้ทุกเสียง ท้ายวรรคที่สองห้ามใช้เสียงสามัญหรือเสียงตรี ท้ายวรรคที่สามและท้ายวรรคที่สี่ห้ามใช้เสียงเอกเสียงโท หรือเสียงจัตวา) ๔) ใช้สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระเสียงยาวเป็นสัมผัสบังคับ (เช่น ใช้ “ใจ” สัมผัส กับ “กาย”) ๕) แต่งไม่ครบตามจำนวนบทที่กำหนด อินทรีเขียรฉันท ๑) ไม่มีสัมผัสระหว่างวรรค ๒) ไม่มีสัมผัสระหว่างบท ๓) ใช้สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระเสียงยาวเป็นสัมผัสบังคับ (เช่น ใช้ “ใจ” สัมผัส กับ “กาย”) ๔) วางคำครูลหุผิดตำแหน่ง ๕) แต่งไม่ครบตามจำนวนบทที่กำหนด	

ระดับ	ประเภท	รายละเอียด	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
ประเภทการแข่งขัน การอ่านจับใจความสำคัญ				
ม.๑ - ม.๓	บุคคล (เดี่ยว)	การดำเนินการแข่งขัน การอ่านจับใจความสำคัญ ๑. การแข่งขันระดับเขตพื้นที่/กองกำกับการ ให้ใช้ข้อสอบตามที่ สพฐ. กำหนด (ชุดที่ ๑) (ข้อสอบปรนัย ๔ ตัวเลือก) จำนวน ๒๐ ข้อ ข้อสอบอัตนัยจำนวน ๕ ข้อ ใช้เวลาแข่งขัน ๑ ชั่วโมง โดยกรรมการระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา /กองกำกับการ เป็นผู้ตรวจตามแนวทางเฉลยที่ สพฐ. ส่งให้พร้อมข้อสอบ ๒. นักเรียนที่ชนะเลิศระดับเขตพื้นที่การศึกษา /กองกำกับการ ให้ทำข้อสอบ (ชุดที่ ๒) ที่ สพฐ. กำหนด (ข้อสอบอัตนัย ๑ ข้อ) ใช้เวลาสอบ ๑ ชั่วโมง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา /กองกำกับการ จัดส่งกระดาษคำตอบของนักเรียนที่ชนะเลิศทางไปรษณีย์ เพื่อให้คณะกรรมการส่วนกลางเป็นผู้ตรวจ ภายใน ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ หากเกินกำหนดจะถูกตัดสิทธิ์ทันที	เกณฑ์การให้คะแนน ตรวจตามแนวทางเฉลยที่ สพฐ. ส่งให้พร้อมข้อสอบ	

ระดับ	ประเภท	รายละเอียด	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
ประเภทการแข่งขัน รอบรู้วรรณคดี เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย				
ม.๔ - ม.๖	บุคคล (เดี่ยว)	การดำเนินการแข่งขัน รอบรู้วรรณคดี ๑. การแข่งขันระดับเขตพื้นที่/กองกำกับการ ให้ใช้ข้อสอบตามที่ สพฐ. กำหนด (ชุดที่ ๑) (ข้อสอบปรนัย ๔ ตัวเลือก) จำนวน ๒๐ ข้อ ข้อสอบอัตนัยจำนวน ๕ ข้อ ใช้เวลาแข่งขัน ๑ ชั่วโมง โดยกรรมการระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา /กองกำกับการ เป็นผู้ตรวจตามแนวทางเฉลยที่ สพฐ. ส่งให้พร้อมข้อสอบ ๒. นักเรียนที่ชนะเลิศระดับเขตพื้นที่การศึกษา /กองกำกับการ ให้ทำข้อสอบ (ชุดที่ ๒) ที่ สพฐ. กำหนด (ข้อสอบอัตนัย ๑ ข้อ) ใช้เวลาสอบ ๑ ชั่วโมง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา /กองกำกับการ จัดส่งกระดาษคำตอบของนักเรียนที่ชนะเลิศทางไปรษณีย์ เพื่อให้คณะกรรมการส่วนกลางเป็นผู้ตรวจ ภายใน วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ หากเกินกำหนดจะถูกตัดสิทธิ์ทันที	เกณฑ์การให้คะแนน ตรวจตามแนวทางเฉลยที่ สพฐ. ส่งให้พร้อมข้อสอบ	